

КУЛТУРА ПОЛИСА
УДК 316.485(497.11)
ПР

ВОЈИСЛАВ Д. ДЕВИЋ*

Атеље Девић
Нови Сад

СТРАТЕШКИ ПРОЈЕКТИ ЗА ОЧУВАЊЕ И СПАС ТЕРИТОРИЈЕ МАТИЦЕ СРБИЈЕ И МИРА У ЕВРОПИ У 21.ВЕКУ

Сажетак: У раду се разматрају питања геостратешких условљености понашања српског народа међу великим силама на овим панонско-балканским просторима као и хроностратешких потеза које би српски народ требао да повуче не само ради сопственог опстанка већ на корист читавом свету. Аутор нуди у овом раду на увид четири оригинална гео-хроно стратешка спасилачка пројекта за очување и спас територије матице Србије и мира у Европи у 21.веку.

Кључне речи: Србија, Храм свехришћанског помирења, Србалба-нополис, Света Фрушка гора, СРЦИБ

Питања која постављају једна другој матица и дијаспора шта могу и треба једна за другу да учине највише нам говоре о даљој подељености и неразумевању матице и дијаспоре. Да би та подела и неразумевање постепено ишчезли неопходно је пронаћи и понудити пројекте који повезују, кроз своју реализацију, равноправно и матицу и дијаспору.

* Академик МСА у Москви, проф. урбанизма, саветник Географског института САНУ „Јован Цвијић” у Београду.

Свака нација остварује своју историјску мисију на земљином шару кроз свој народ, преко својих појединаца и елита и то на одређеној територији. Народ влада над територијом али исто тако и територија влада над народом и управља људима. По геополитичким теоријама судбина и карактер народа обично су предреджени природним и створеним карактеристикама (diferencie specifice) територије коју заузима, и њеним местом, позицијом међу другим територијама које заузимају други народи.

Српски народ, у целини, премало је обавештен, просвећен и свестан сопствене историје, сопственог језика, културе и територија на којима је обитавао. Основи већине индо-европских језика могу се извести из српско-санскритских језичких корена. У Евро-Азији као главној континенталној маси земље све више се откривају топоними потпуно исти или веома блиски онима у матици Србији и уопште на Балкану и широм Панонске низије.

Недавно одржани, маја 2004., међународни симпозијум „Знакови цивилизације” у Новом Саду у организацији САНУ и Института за археомитологију из САД стидљиво и делимично је потврдио оно што нам је проф.др Радивоје Пешић научно образложио још пре две деценије а то је да су Винча и винчанска култура најранији експеримент са цивилизацијом, најраније писмо, најранија идеја комонвелта (суживота различитих), жива употреба апстрактних симбола и пре неолита, јединствен и најстарији пример цивилизације без државе и без политичког вођства, ненасилна комуникација и трговање са суседним народима, равноправност мушког и женског принципа итд.

Зашто су Срби и Србија под вишемиленијумским притиском свих моћних држава и народа? Не постоји ниједан ни ближи ни даљи сусед ни пријатељ који није издао Србију и Србе у последњем миленијуму, а нарочито у XX веку. Сви српски мање или више трајни, а у ствари, повремени и привремени савезници увек су се борили и увек ће се борити за своје интересе до последње капи српске крви, односно да Србија, за рачун неких будућих обећавајуће бољих времена, положи животе својих чеда за њихове реал-политичке циљеве.

Не могу се некажњено нарушавати и повређивати темељи цивилизације а да се не наруши равнотежа у читавом све-

ту. Ракетирањем, бомбардовањем и рушењем цивилизацијских чворишта у Еврозији нарушава се и пада као кула од карата читав цивилизацијски поредак на свим континентима.

Свет не може силом открити истину Винче и Лепенског вира. Могу се силом одузети и однети сви артефакти који сведоче о првој цивилизацији света на средњем Подунављу али то неће омогућити ономе ко изврши ту отимачину да постане носиоца цивилизације колико год он то желео или се томе надао.

Српске елите (владе, партије, СПЦ, војска, полиција, САНУ, Матица српска, универзитети и др.) свеукупним својим деловањем у последњих 100 година (1904-2004) довеле су, у више наврата, својом дипломатском несналажљивошћу а кат-кад и револуционарном делатношћу, а уз стицај изузетно неповољних околности (условљених можда злим усудом а вероватно и проузрокованих нашим неодговорним понашањем, пре свега, према сопственим вредностима и Богом даним предностима територије на којој већ више миленијума живимо), Србију у економски банкрот, жариште свих светских и балканских ратова а српски народ у континуитет иселјавања, преселјавања, истребљења и затирања. Расцепканост српске мудрости на оданост и служење наведеним и ненаведеним унутрашњим и спољним центрима моћи довела су и до неслога и расцепканости српског народа. Геостратешки положај српских територија између три Рима, Ватикана, Константинопоља и Москве, а од недавно и између четвртога Рима – Вашингтона нико није озбиљно разматрао као основни узрок формирања расцепљености бића како српског народа тако и сваког његовог појединца.

Претпостављамо да је српски народ заслужио да почетком XXI века изађе из хиљадугодишњег круга ратова, братоубиства, краљеубиства и кабадахијског понашања. Срби су, претпостављамо, заслужили да своју судбину граде ван свих земаљских пактова и блокова, односно да траже своју будућност ван свих ратних опција и судара великих и малих сила, тј. изван свих светских, европских и балканских ратова. Хоћемо ли ми, Срби, у сукобу великих сила остати бар једном мирни и неутрални?

Аналитичка и синтезна истраживања о могућности преображења мане, да одувек живимо на лимесима великих цар-

става која се отимају за превласт над српском територијом, у предност да остваримо трајнији статус медијалног и неутралног римланда нису никада озбиљно ни започета.

Расцепљеност припадности и истоку и западу треба преобразити у гравитационо поље привлачења и приближавања истока и запада на српској територији а више миленијумску граничну област треба такође преобразити у централно гравитационо поље на свим нивоима. Центрифугалне силе развлачења треба преобратити у центрипеталне силе привлачења и тежње ка средишту.

Како српски народ да се оријентише у мору свих тих апокалиптичних знакова и предвиђања и да нађе свој мир и срећу у оку оркана усред гигантомахија силних као што су САД, Европска заједница, Руска федерација, Ватикан, Ислам, глобализам? Ко би одговорно могао да одговори на сва ова кључна питања?

За било коју земаљску опцију (С.А.Д., Европска заједница, Руска федерација) или за хришћанску опцију (Ватикан, Константинопољ, Москва) да се одредимо како би јој слепо служили изазвањем у некој следећој геополитичкој игри и геостратешкој промени односа снага, бес и освету код осталих великих центара моћи. Ваљда смо толико научили из историје на сопственој кожи и злехудом удесу древних предака. Само светосавски пут одређења ка Вишњему Јерусалиму и Царству небеском али и уз незамерање ниједноме земаљском царству и ниједноме Риму води Српску Православну Цркву и српски народ ка трајању у православној вери својих предака на земљином шару до Другог доласка Христовог.

Дакле, само пројекти који матицу Србију и све српске територије постављају у средњи равнотежни положај (геополитички, геоеклесолошки, глобалистички,..) матхиадеше – средње земље (привредно, културно, духовно и саобраћајно) тј. цивилизацијско чвориште Евро-Азије а Србе и српски народ у позицију посредника, комуникатора, дипломате и покретача ненасилне глобалне комуникације и суживота различитих у вери, култури, нацији и језику могу бити спас за очување и спас територије матице Србије и српског народа у 21.веку.

Ево неколико таквих стратешко-спасилачких пројеката:

1. ПРОЈЕКАТ ХРАМА СВЕХРИШЋАНСКОГ СУСРЕТАЊА И ПОМИРЕЊА СВ.ЈОВАН КРСТИТЕЉ

Држава Србија и српске елите нису имали и још увек немају аутохтону стратегију за очување матице Србије и српског народа на територији миленијумског сукобљавања великих хришћанских центара као што су Рим, Константинопољ и Москва, затим Хришћанства и Ислама као и Европске заједнице, Руске федерације и Сједињених Америчких Држава.

Тај међухришћански раскол, даље цепање и уситњавање Хришћанства у II миленијуму као и стална борба три Рима (Ватикана, Константинопоља и Москве) за примат исцрпило је Хришћанство и Хришћане кроз крсташке и међусобне ратове (уништењем градова, тврђава, мостова, природних и културних добара, кроз погроме, вартоломеејске ноћи, конквисте и геноциде над људима, женама и децом у име Христа и то нарочито у XX веку, кроз I и II Светски рат као и кроз бомбардовање Србије 1999. године од стране 9 „хришћанских” држава, чланица НАТО пакта).

До уједињења хришћанског света може доћи тек после сусретања и помирења три главна хришћанска центра (Ватикана, Москве и Константинопоља), али и других хришћанских центара, уз задржавање и поштовање догматских и културних разлика, и управо такво хришћанско помирење кроз братско помирење цркава, народа, монарха и витешких редова предлаже се и нуди у овом пројекту.

Ово је ретка прилика која се указује српским политичким, религиозним, духовним, културним и градитељским елитама да остварењем овога пројекта држава Србија и Црна Гора, Срби и Српска Православна Црква постану хришћански домаћини мира тј. покретачи нове епохе миротворачке глобализације Хришћанства.

Укупна потребна површина земљишта за реализацију пројекта је око 1.200 хектара. Урбанистичко-архитектонски концепт предвиђа изградњу 72 стуба, 72 храма и 72 хотела уз све пратеће објекте и потребну инфраструктуру.

Посматрано са привредног аспекта Комплекс ће по величини туристичких-смештајних капацитета (око 36000 кревета) чинити снажан туристички центар, који ће моћи прихватити дневно око 40 хиљада посетилаца, односно годишње око 15 милиона посетилаца!

Извори финансирања

Пројектом је предвиђено да сви утемељивачи сами финансирају своје објекте, а трошкове куповине земљишта, изградње инфраструктуре и уређења заједничког простора поделе на равноправне делове.

Такође треба нагласити да постоји и заинтересованост српске дијаспоре да под одређеним условима финансијски помогне реализацију пројекта куповином потребног земљишта, финансирањем комплетне планске и пројектантске документације и реализације комплетне инфраструктуре и пратећих заједничких објеката.

Извори егзистенције комплекса

Цео комплекс пројектован је тако да његова егзистенција након изградње не захтева спољно финансирање, донације и сл., већ ће се моћи самофинансирати и то из:

- Прихода од улазница
- Прихода од хотелских пансиона
- Прихода од ванпансионске потрошње (свеће, сувенири, роба широке потрошње, услуге)

Процена за државу и цркву у којој ће се реализовати пројекат

- У фази изградње посао за пројектантске фирме, грађевинске фирме, произвођаче грађевинског материјала и опреме,
- Након изградње посао за трговачке и услужне фирме,
- Директно упошљавање од 20.000 до 25.000 радника који ће радити у хотелима, одржавању комплекса, обезбеђењу, продавницама и осталим услужним објектима.
- Повећање угледа државе и домицилне цркве.

Мишљења анкетираних

Пројекат је, до сада, добио сагласности више секретаријата АП Војводине, Министарства вера Републике Србије, Министарства за капиталне инвестиције Републике Србије и других привредних, научних и струковних институција и удружења као и подршку Конгреса Срба Европе и Евро-Азије.

Римокатолички теолог проф.др Ханс Кунг је проценио да је овај пројекат „веома користан за хришћанство“; док председнику Паневропске заједнице др Оту фон Хабсбургу пројекат изгледа „дубоко идеалан“ а „шанса за његово остварење зависи од става Москве“; секретар за међународне односе Одељења спољњих црквених контаката Московског Патријарката, протојереј Николај Балашов обавештава „да је разматрање овог питања (пројекта) принципијелно могуће тек након упознавања са званичним ставом, по овом предлогу Управе Српске Православне Цркве“.

Аутор је пројекат доставио редовним путем Светом Архијерејском Синоду Српске Православне цркве преко свог надлежног епархијског Архијереја, епископа Епархије Бачке госп. Иринеја, а уз предлог да Српска Православна Црква да подршку пројекту и да буде покретач нове епохе миротворачке глобализације Хришћанства. Владика бачки госп. Иринеј обавестио је аутора да је пројекат проследио Светом Архијерејском Синоду.

Свети Архијерејски Синод још увек није послао званичан одговор аутору, али је на Интернет сајту Српске Православне Цркве 16. фебруара 2004. године објављено да овај пројекат нема никакве везе са Црквом, и да нема потребе за оваквим и сличним концептима, по садржају и духу синкретистичким, односно митолошким, у сваком случају нецрквеним.

Изградња Храма свехришћанског сусретања и помирења најпре би, по мишљењу др Миле Алечковић Николић ујединила све нас, Србе света и матице, а затим и све нама братске и мање братске народе. Ратовима изморена матица Србија, могла би у будућности постати економски пробужена, туристички интересантна земља помирењеског ходочашћа народа света. Сва залагања за интеграцију Србије у Европску заједницу и глобалне токове света била би крунисана реализацијом овога мегахришћанског миротворног пројекта у Србији.

Даљи рад на овом пројекту требало би организовати са надлежним институцијама Србије, СПЦ, министарствима Владе Србије, дијаспором и др.

Упућује се апел и држави Србији и дијаспори да сви братски помогну управи Српске Православне Цркве да подр-

жи овај пројекат који спасава и државу и народ од даљих комадања и бомбардовања а СПЦ-у обезбеђује високи углед међу хришћанским црквама и неслућена финансијска средства. Помозите СПЦ-у да бар једном изађе из, једне те исте, миленијумске страдалничке улоге жртвеног јарца међу моћницима.

Уколико овај пројекат не буде реализован а дође до изазивања нових међухришћанских сукоба поново и најпре ће страдати српски народ, Србија и СПЦ а секте ће се у потпуности зацарити!

2. СРБАЛБАНОПОЛИС – ГРАД СУЖИВОТА, ТОЛЕРАНЦИЈЕ И ПОМИРЕЊА ИЗМЕЂУ СРБА И АЛБАНАЦА У 21.ВЕКУ

Држава Србија и српске елите нису имали а ни данас још увек немају аутохтону стратегију за спас и очување Косова и Метохије. Први пројекат за заштиту свих светих православних простора у Србији, па наравно и оних на Косову и Метохији, појавио се већ током 1992. године под радним насловом „**Црквено и државно устројство и озакоњење историјског легитимитета и континуитета светих простора светосавског и васељенског православља на територији Србије**“.

Реаговање на овај пројекат који је био послан свим државним институцијама било је више него скромно. Новинари су објавили свега неколико чланака, и то са нагласком на Светој Фрушкој гори. **Његова Светост Патријарх српски госп. Павле омогућио је да текст концепта пројекта буде објављен у „Православљу“ од 15.јула 1992. године.**

Народна скупштина Републике Србије обавестила је архитекту Девића 2.јула 1992. дописом под бројем 9-2070/92 да је пројекат упућен Министарству вера, као надлежном органу. Од Министарства вера, као надлежног органа, до данас архитекта Девић није добио било какав позив, објашњење или одговор на овај предлог.

Видевши да држава нема слуха за овај предлог активирана је већ припремљена урбанистичко-мировна иницијатива, идејни концепт СРБАЛБАНОПОЛИСА, града суживота, толеранције и помирења између Срба и Албанаца у 21. веку. Шест месеци пре

почетка НАТО бомбардовања (7. октобар 1998.) архитекта Девић га је послао многим српским медијима и мировним институцијама у свету. Медији су држали пројекат под ембаргом више од две године. Из света су за овај пројекат добијене подршке из Енглеске и Русије. „Политика” је објавила прву и последњу вест о постојању овога мировног пројекта тек у новогодишњем броју 30. и 31. децембар 2000, 1. и 2. јануар 2001.

Године 2002. овај пројекат је објављен као четворојезична брошура (на српском, енглеском, француском и немачком језику) „СРБАЛБАНОПОЛИС – град помирења 21. века” у издању „Прометеја” из Новог Сада, а са рецензијама угледних колега из урбанистичке струке, госп. Бранка Бојовића, саветника у ИАУС-у и проф. др Миодрага Ралевића, председника Удружења урбаниста Србије.

Наша процена је да би ово био „посао столећа” и за Србе и за Албанце и за Европу! Укратко речено, пројекат СРБАЛБАНОПОЛИСА промовише могућности заједничког суживота Срба и Албанаца у специјално за то планираном мултирелигиозном и мултикултурном урбаном простору који омогућава истовремено заједнички суживот различитих у нацији, вери и култури а уз неодустајање од свога идентитета.

Уколико Срби не буду имали пројекте са заједничким српско-албанским интересом (није довољна децентрализација власти) отвориће се Пандорина кутија новог циклуса рата, крви и ужаса на Косову и Метохији. Највише ће опет страдати невини и Срби и Албанци. Које то одговара и ко ће поново профитирати на новом српско-албанском рату?

3. ЦРКВЕНО И ДРЖАВНО УСТРОЈСТВО СВЕТЕ ФРУШКЕ ГОРЕ

Држава Србија и српске елите нису имали и још увек немају аутохтону стратегију за очување и спас Војводине. Пошто се Српска Православна Црква у свом саопштењу на свом сајту (ТАНЈУГ пренео 16. фебруара 2004. год.) оградилa од проглашења Фрушке горе Светом гором са једне стране можемо само нагађати који су спољни и унутрашњи центри моћи кумовали од-

луци да се оповргне одлука Светог Архијерејског Синода број 2035/зап.1054 од 26. августа 2003. год. а са друге претпоставити да ти исти видљиви и невидљиви центри моћи не признају и не дају примат Српској Православној Цркви у духовној јурисдикцији над територијом Фрушке горе (Срема ? и Војводине?). Зашто и коме би проглашење Свете Фрушке Горе могло бити на сметњи?

По неким информацијама Фрушка гора није проглашена Светом Фрушком гором, наводно због критике Патријарха цариградског Вартоломеја „да се Света гора у Грчкој нити може копирати нити умножавати, да она не трпи имитације или клонирање јер је једна и јединствена”. Наша аутохтона истраживања светости Фрушке горе показују да ако је неко и изрекао такав став онда он не познаје довољно суштине Фрушке горе.

Фрушка гора, која се са пуним правом може звати и Гора мученика, потпуно је аутохтона специфична Света гора (има прве хришћанске мученике – свеце, много пре Свете Горе Атоса; за разлику од Атоса отворена је како за монахе тако и за монахиње; поред српских православних манастира, за разлику од Атоса на ободу Фрушке горе налазе се и римокатолички самостани; такође за разлику од Атоса у недрима Фрушке горе живе и цивили, сељаци и грађани; претрпела је много веће погроме, девастације и мучеништва од Атоса, нарочито у XX веку, чак и НАТО пакт је за време 79 дана бомбардовања 1999. г. на Фрушку гору бацио око 400 разорних бомби и два контејнера касетних бомби, тако да је укупно регистровано 103 кратера којима је изровано 12,5 хектара, а шумско земљиште је уништено до дубине 5-8м, као и целокупан живи свет у њему, а такође је оштећено 6 православних манастира: Хопово, Шишатовач, Раваница, Мала Ремета, Јазак и Раковац).

Овај пројекат под радним насловом „Црквено и државно устројство и озакоњење историјског легитимитета и континуитета светих простора светосавског и васељенског православља на територији Србије са посебним нагласком на Светој Фрушкој Гори” већ је био упућен Светом архијерејском синоду, Његовој Светости Патријарху српском, Господину Павлу, Његовом Преосвештенству Епископу сремском, Гос-

подину Василију и Народној скупштини Републике Србије још јуна 1992.г. те би предмет заведен у Скупштини под бројем 9-2070/92 који је прослеђен Министарству вера (на одобрење) само требало хитно ставити у скупштинску процедуру.

Колико је овај пројекат био тачан и геополитички одмерен показало се већ за 7 година, када нас је НАТО пакт прво бомбардовао, а затим су нам одузели Косово и Метохију. Не треба имати илузија да су антисрпске, антиправославне, антихришћанске и антиевропске силе и центри моћи одустали од намере да отцепе Војводину од Србије односно да српском народу одузму и Свету Фрушку Гору. Данас, 2004.године од истих оних који забрањују да се прогласи Света Фрушка Гора чују се, пуних 12 година закаснили, предлози „да се Косово прогласи Светом територијом”. Где су били ти мудраци 1992. године када им је такав предлог био на столу и када је он са благословом Патријарха српског Господина Павла објављен у Православљу од 15. јула 1992. године? И сада уместо да се спасава оно што се спасити може, а то је Света Фрушка Гора предлаже се, *post festum*, када је већ скоро све изгубљено проглашење Светог Косова. Нико mudar не може бити против овог добрано закаснелог проглашења али мора се дати одговоран одговор на питање: да ли треба да нам и Војводину, односно Фрушку гору прво отцепе од Србије да би је онда, када буде већ све касно и када она не буде више у нашим рукама, проглашавали „Светом Фрушком Гором”?

У тренутку када су се, после најмање 17 векова од појаве првих Светих божјих људи-мученика на Фрушкој гори, стекли сви услови да један српски православни архијереј, Преосвећени Владика сремски Василије по одобрењу и заповести Светог Архијерејског Синода СПЦ прогласи Фрушку гору „светом” и потпише једну једину повељу о њеној светости покренула се лавина протеста како у земљи тако и у иностранству. У времену када све шиптарске вође заговарају „да народ Косова већ сада треба да прогласи независност, која није само политичка независност, већ независност ума и духа” српске духовне и политичке елите се нећкају око тога да ли је време за проглашење Свете Фрушке Горе.

Једино црквеним и државним проглашењем и озакоњењем Фрушке горе Светом Фрушком Гором неће више бити

могуће даље уништавање и бескрупулозно раубовање ове српске, православне, свехришћанске и европске светиње.

Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године иако је рађен тако да равноправно задовољи све кориснике фрушкогорских простора управо због тога не може довољно заштитити и унапредити Фрушку гору јер је не вреднује примарно као Свето подручје од посебног националног, европског и светског сакралног значаја.

Српска Православна Црква, као један од најважнијих темеља српског народа, или ће својим мудрим кормиларењем међу Сцилама и Харибдама овога света спасити српски брод или ће га својим неделањем насукати и разбити о неку земаљску хрид тако да ће Срби нестати са земљина шара пре судњег дана.

Следећи неопходан корак би био да држава Србија подржи, бар кроз један члан новог Устава, Свету Фрушку гору на сличан начин како је то учинила Грчка држава са Светом гором Атонском и тиме јој омогући посебан статус и физичку заштиту.

Последњи, али не и задњи по значају, у реду корака је, да Европска заједница и UNESCO подрже својим законским актима и акцијама територију Свете Фрушке Горе као подручје од посебног сакрално-културног и природног значаја и интереса за истраживање корена европске цивилизације.

Уколико не дође до реализације овога пројекта ко ће преузети одговорност за губитак ове српско-православне и свехришћанске Свете горе?

4. ОСНИВАЊЕ СРЦИБ-а, СРПСКОГ ЦЕНТРА ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ БУДУЋНОСТИ

Држава Србија и српске елите нису имали и још увек немају аутохтону стратегију истраживања и планирања будућности матице Србије и српског народа. Иако у свету већ више деценија успешно раде, и за државе и за корпорације, Центри за истраживање и предвиђање будућности, у Срба је та проблематика сведена само на бригу институција за сопствено преживљава-

ње и на личне оквири бригае појединца за своју судбину и судбину својих ближњих а сваки други ангажман у вези са будућношћу на пример градова, региона, државе и народа сматра се неозбиљним, проскрибованим и у најмању руку залудним. Српска Православна Црква једна од последњих хришћанских цркава која је у корпус својих канонизованих богослужбених књига, тек у касном средњем веку, увела и последње поглавље Новог завета – Апокалипсу, откровење Св.Јована Патмоског.

Народ који не води бригу о својој будућности и ономе шта га чека и у овоме и на ономе свету, у зависности од тога како се понаша у садашњости и кроз историју, укида себи право на постојање на земљином шару до судњег дана. Која српска институција може и сме да преузме одговорност за креирање и управљање будућношћу матице Србије и уопште будућношћу српског народа?

То би могао бити задатак једног независног СРЦИБ-а, СРПСКОГ ЦЕНТРА ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ БУДУЋНОСТИ.

Циљеви СРЦИБ-а

1. Геостратешка истраживања положаја српских територија међу великим силама у прошлости, садашњости и будућности.
2. Биоклиматска истраживања и последице промена климе на одрживи опстанак и развој Срба на српским територијама.
3. Валоризација потенцијала Србије и српских територија.
4. Дужности центра би биле да упозорава све наведене и ненаведене српске институције на погубност и штетност њихових досадашњих политика и работа по српски народ, односно да их нуђењем разних сценарија будућности просветле, опамете, очовече и омогуће им да „прогледају у будућност” и да почну доносити одлуке које ће бити стратешки исправне и позитивне за будућност српског народа а самим тим и за будућност човечанства.
5. Сарадња са свим српским институцијама и центрима моћи, уз максималну независност рада и доношења судова од истих.
6. Производња и вредновање повољних и неповољних сценарија будућности за српски народ.
7. Установљење оптималног Стратешког менаџмента-управљања будућношћу српског народа а у односу на суштину историјског закључка и одговора на питање „чему Срби на земљином

шару?” и „која је улога Срба и српског народа у изградњи и разградњи балканске, европске и светске цивилизације?”

8. Очување, обнављање и одрживи развој места моћи, места чудеса, места исцељења, места пророштава (кућа, црква, манастира, извора, пећина, гајева, пејзажа, небеских соха, клисура и др.).
9. Израда стратешких препорука за све српске владе и српске институције.
10. Избор стратегија за унапређење и јачање улоге српског народа у креирању будућности човечанства.

Уколико не дође до реализације и рада СРЦИБ-а Срби и у матици и у дијаспори ће се и даље међусобно гложити и тражити спас у свим правцима без јединствене процене и стратегије управљања сопственом будућношћу.

За сваки од предложених пројеката постоји истраживачка, документациона, методолошка и планска основа и Иницијативна група за даљу разраду пројекта.

Сваки од предложених пројеката је надпартијског и свепартијског карактера!

Реализација сваког од предложених пројеката, са једне стране, уједињује енергије, дејства и циљеве матице и дијаспоре а, са друге, омогућава спас и очување територије матице Србије у 21.веку. Мир на српским територијама омогућава мир на Балкану а овај опет омогућава мир у Европи. Мир у Европи представља добру основу за ширење мира у Евро-Азији а тиме и у читавом свету. Борећи се за мир на читавој територији Србије и у њеним контактним подручјима Срби из матице и дијаспоре боре се истовремено и за мир у Европи и у свету. Тиме заједнички циљ Срба у матици и дијаспори није само одржива будућност српског народа него и одржива будућност и мира у Европи и целокупног Хришћанства!

Литература:

- Група аутора (1974): *Granice rasta*, Stvarnost, Zagreb.
- Група аутора (1981): *Библија или Свето писмо старога и новог завјета*, превели Ђура Даничић и Вук Стефановић Караџић, Британско и инострано библијско друштво, Београд.
- Група аутора (1992): *SATENA MUNDI – српска хроника на светским веригама*, приредио Предраг Драгић Кијук, Ибарске новости из Краљева и Матица Срба иселеника Србије, Београд.
- Група аутора (1993): Студијска група за европске перспективе – Округли сто – *Како помоћи Европи*, Архив Кљакић & ДП Ђуро Салај, Београд.
- Група аутора (1996): *Природне, духовне и културне вредности Фрушке горе*, Еколошки покрет града Новог Сада и независни истраживачки центар „Плави змај” из Сремских Карловаца, Нови Сад.
- Група аутора (1997): *Судбина света*, приредио Зоран Милошевић, Православна књижара Бели анђео, Шабац.
- Девећ, Војислав (1992): *Фрушку гору прогласити Светим простором*, Православље 15. јул, Београд.
- Девећ, Хаџи Војислав (1996): *Пројекти толеранције – мондијализам, екуменизам и православље* (упоредна тројезична на српском, енглеском и француском језику), Словенски институт, Нови Сад.
- Dević, Vojislav (2002): *Grad pomirenja 21. veka – SRBALBANOPOLIS* (упоредна четворојезична, на српском, енглеском, француском и немачком језику), Prometej, Novi Sad.
- Девећ, Војислав (2003): *Идејни концепт храма свехришћанског сусретања и помирења „Св.Јован Крститељ”* (упоредна двојезична на српском и енглеском језику), издање аутора, Нови Сад.
- Деретић, Јован (1996): *Срби народ и раса – нова Вулгата*, Музеон Publishing international, Chicago.
- Kung, Hans (1991): *Projet d'ethique planetaire – La paix mon-diale par la paix entre les religion*, Editions du Seuil, Paris.
- Милојевић, Милош (1996, обновљено издање): *Одломци ис-торије Срба и српских – југославенских – земаља у Турској и Ау-стрији*. Св. 1, „Никола Пашић”, Београд.
- Новаковић, Реља (1995): *Срби и рајске реке: библијске „Четири рајске реке” и кавкаско-еуфратски Срби*, „Мирослав”, Београд.
- Пешић, Радивоје (1995): *Винчанско писмо и други граматолошки огледи*, Пешић и синови, Београд.

Summary: In this work the issues of geo-strategic terms of behaviour of the Serbs among big forces in this Panonian-Balkan areas as well as chrono-strategic movements of the Serbs not only because of their survival but also in favour of the whole world are considered. In his work the author offers four original geo-chrono-strategic saving projects for the restoration and salvation of Serbian mother country and peace in Europe in the 21st century.

Key words: Serbia, The temple of All-Christian conciliation, Serbalbanopolis, The Holly Fruska Gora, SRCRF